

מצעד החיים באושוויץ

מעריב:

<http://www.maariv.co.il/news/Article-582179>

השר בנט בבירקנאו: "ישראל מהווה כיפת ברזל שתגן על היהודים"

יו"ר הבית היהודי הבטיח בנאומו במחנה כי "לעולם לא נראה שוב את שערי העולם ננעלות בפנינו". הרמטכ"ל איזנקוט אמר: "במקום שבו צעדו אחינו למוות אנו נצעד לחיים"

משה כהן, אושוויץ - בירקנאו /

17:49 24/04/2017 עודכן בתאריך: 14:17 24/04/2017

תגיות: מצעד החיים, יום השואה

השר נפתלי בנט עם הרב ישראל מאיר לאו במצעד החיים בפולין. (צילום:ללא)

שתף בפייסבוק

שתף בטוויטר

למעלה מ-10 אלפים בני אדם השתתפו היום במצעד החיים בפולין, ולאחר צעדה של שלושה ק"מ הגיעו אחר הצהריים למחנה ההשמדה בירקנאו. בראש המצעד הלכו שר החינוך נפתלי בנט, הרמטכ"ל, רא"ל גדי איזנקוט ונשיאת בית המשפט העליון, מרים נאור. לצדם צעדו 12 שרי חינוך מאירופה והרב הראשי לתל אביב, ישראל מאיר לאו, ניצול שואה בעצמו.

במהלך הצעידה הצטרפו אליהם הורים שכולים, פצועים וגם לאה ושמחה גולדין, הוריו של סגן הדר, שנעדר מאז מבצע "צוק איתן".

הרמטכ"ל איזנקוט עם לאה ושמחה גולדין במצעד החיים. צילום: משה כהן

השר בנט פתח את נאומו ב"שיר מזמור לאסף" מתוך ספר תהלים והסביר כי "הפסוקים הללו שנכתבו לפני אלפי שנים, קוראים אל השם שלא ישתוק אל מול הרצח של בני ישראל. ועכשיו, כשאנו עומדים כאן, על האדמה רוויית-הדם של אושוויץ, השקט צורם. אילו המקום היה יכול לדבר, הוא היה מספר על הטרגדיה הגדולה ביותר והפשעים הזוועתיים ביותר בהיסטוריה האנושית: מסילות הרכבת היו משתפות על הדמעות והתפלות של יהודי פולין, הונגריה, יוון ואיטליה שהובלו כצאן לטבח. ביתני העץ היו נזכרים במילים האחרונות ובצעקות של שרה, אדל, דב-בער ואסתר. הגדרות היו מזכירות לנו שהיו שניסו להימלט, וכשלו. מגדלי השמירה היו מעידים שחיילים בעלי שמות ופרצופים התבוננו בסבלם של מיליונים ואפשרו לזה להתרחש".

"גם חברים גרמנים הגיעו למצעד"

בין המשתתפים במצעד גם בלטה קבוצה של "החברים הפולנים של ישראל - בסולידריות אתכם". הם מתגוררים לא הרחק ממחנה ההשמדה בעיירה אושוויץ. אחת מהם, קטיה גבאור, אמרה: "אנחנו אוהבי ישראל ובאנו להיות אתכם ולתמוך בכם". משתתפים רבים הם גם בני נוער מקהילות יהודיות בעולם. אחת מהם, מרי, הגיעה כאשר היא לבושה לאות הזדהות עם הכותונת שסבתה נאלצה ללבוש בעת שהייתה במחנה ההשמדה אושוויץ. "אני רוצה להראות איזה סבל סבתא שלי עברה ואיך היא בנתה משפחה", סיפרה בדמעות.

שר החינוך נפתלי בנט באושוויץ. צילום: יוסי זליגר, פלאש 90

בהמשך דבריו התייחס שר החינוך למספר המועט של ניצולי השואה שנותרו עדיין בחיים ולהשלכות של עובדה זו: "אלה ששרדו את הזוועות אט-אט הולכים ומתמעטים. הם לוקחים עימם את הסיפורים והעדויות. אנו מתקרבים ליום שבו אחרון הניצולים ייפרד מאיתנו. כיום, בשנת 2017, יש הרבה פחות סיכוי שילד ישמע את סיפורו של ניצול שואה מאשר בשנת 1950 או 1990. אני רוצה להפציר בכם - משתתפים מרחבי העולם - דברו עם הניצולים הנמצאים כאן היום. תקשיבו להם. תזכרו את השמות, הפרצופים והסיפורים שלהם".

"לצערנו, יש בעולם אנשים המנסים לשכתב את ההיסטוריה ולשנות את העובדות", הוסיף בנט, שהסביר: "יש המכחישים שהשואה קרתה. אחרים ממערים או מגמדים אותה. הם ממשיכים במשימה בה הנאצים נכשלו: לגרום לכך שמיליוני יהודים עם משפחה, חברים, פחדים, ציפיות ומשאלות ייחקקו ויהיו כלא היו. אבל הם טועים. הם רשעים. וגם הם ייכשלו".

את נאומו סיים יו"ר הבית היהודי בהבטחה לדאוג לביטחונם של היהודים החיים כיום בישראל ובקשה מקהל המאזינים לא לשכוח את שאירע בשואה: "היום המדינה היהודית משמשת ככיפת ברזל חזקה, שתמיד תהיה שם כדי לעזור ולהגן על יהודים באשר הם. לעולם לא נראה שוב את שערי העולם ננעלות בפנינו. המשימה שלנו היא לחנך את אלא שמעולם לא יפגשו ניצול. המשימה שלנו היא לספר את הסיפורים שהמסילות, הצריפים והארובות לא יכולות לספר.

זוהי לא משימה ישראלית. זוהי לא משימה יהודית. זוהי משימה עולמית. אני מבטיח: לעולם לא נשכח".

איזנקוט: "במקום בו צעדו אחינו למוות אנו נצעד למען החיים"

הרמטכ"ל גדי איזנקוט, שעומד בראש משלחת של 250 קצינים וחיילים שיצאה למצעד, פתח גם הוא את דבריו עם ציטוט מספר יחזקאל: "ותבוא בהם הרוח ויחיו, ויעמדו על רגליהם - חיל גדול מאוד מאוד, התנבא הנביא יחזקאל. היום על אדמת מחנה ההשמדה אושוויץ-בירקנאו אני ניצב כראש צבא ההגנה לישראל ואומר בפה מלא: חזון התקומה שייחל לו העם במשך אלפי שנים קם והיה. במקום הזה שבו צעדו אחינו אל המוות - אנו, קציני צה"ל ומפקדיו, נוסיף לצעוד באיתנות ובאחריות למען החיים, למען עם ישראל".

איזנקוט התייחס בדבריו גם למשפחת גולדין, שנוכחת בטקס, תוך הבטחה שצה"ל יעשה הכל למען החזרת הבן סגן הדר גולדין שנחטף במבצע "צוק איתן": "דרך השער הזה צעדו עימי היום ניצולי שואה ששרדו במחנות ההשמדה והצליחו להיחלץ מידי של הצורר הנאצי, עלו למדינת ישראל, תרמו לבניין כוחה ולחוסנה, ושבו לכאן כדי להעביר את לפיד הזיכרון לדורות הבאים. דרך השער הזה צעדו עימי היום ניצגי המשפחות השכולות שיקריהן מסרו נפשם למען הניצחון בקרב המתמשך על חירות ישראל. דרך השער הזה צעדו עימי היום בני משפחתו של סגן הדר גולדין ז"ל, בשם משפחות השבויים והנעדרים כולם. נזכור ונזכיר אותם ונבטיח כי לא ננוח עד אשר ישובו בנים לגבולם".

הרמטכ"ל איזנקוט במצעד החיים. הבטיח שצה"ל לא ישקוט עד חזרת הנעדרים. צילום: דובר צה"ל

"דרך השער הזה צעדו עימי היום מפקדי היחידות המיוחדות של צה"ל וניצגי יחידות צה"ל ביבשה, באוויר, בים ובעורף, המשיך הרמטכ"ל והוסיף: "היום, בשעה שנעמוד מאות קצינים ומפקדים זקופי קומה ומלאי גאווה, לבושים במדי צה"ל ואוחזים בדגל ישראל, נביט אל אותם השמיים שאליהם זעקו אחינו ונישא לעברם הבטחה - לא יקום עוד שער שדרכו יובלו בני עמנו מורכני ראש וחסרי מוגן אל מותם. גם בחלוף 69 שנים להקמתה, מדינתנו עומדת מול אויבים המבקשים לערער את עצם קיומה. עינינו פקוחות וזרוענו ארוכה - אנו נערכים לכול תרחיש, מתאימים עצמנו לאתגרי העתיד ויודעים כי ברגע האמת נפעל יחד, נילחם ללא פשרות ונממש את ייעודו של צה"ל: להגן על המדינה, להבטיח את קיומה ואם נדרש לכך - לנצח במלחמה".

עם כניסת הצועדים לבירקנאו, הסבירו הרב לאו והשר בנט לשרי החינוך האירופים, על רקע צילומים מצמררים, על הסלקציה שעשה ד"ר מנגלה במחנה, כשקבע במחי יד מי יישלח לעבודה בגלל שהוא נראה לו בריא ומי למוות בתאי הגזים בגלל שהוא נראה חלש.

בין הצועדים היו גם שישה עיוורים, שהגיעו לפולין עם שישה כלבי נחיה לציון ששת המיליונים שנספו בשואה. אחד מהם, אורי בשא, איבד את ראייתו במלחמת לבנון השנייה. הוא הגיע למחנה עם כלבו דרייטון, מגזע רועה גרמני. הוא סיפר בהתרגשות ש"נורא צמרר אותי וריגש אותי לאורך כל הצעדה, המחשבה שכלבי הרועה הגרמני שוסעו ע"י הנאצים פה במחנות ונגד היהודים. הם היו אכזריים. כאן רואים כמה שרועה גרמני הוא גם עוזר ויש לו דברים נהדרים". לדבריו, לא סתם הנאצים החליטו להשתמש ברועים גרמנים. "הם כלבים מאוד נאמנים וציותנים. דרייטון, שאיתי כבר שנה, הוא כבר חלק ממני".

צעירים במצעד החיים עטופים בדגלי ישראל. צילום: משה כהן

צועד נרגש נוסף היום הוא סא"ל יובל משה, מפקד גדוד הנדסה בפיקוד צפון. סבא שלו הוא ניצול שואה מסלוניקי, שמרבית היהודים בה נשלחו לאושוויץ. "נורא מרגש" הוא אמר. "רואים פה כמויות של חיילים, פצועים ומשפחות שכולות. כולנו יחד".

משפחתו של סא"ל משה הצטרפה לפרטיזנים ולמזלה לא הגיע לאושוויץ. לדבריו, מצד סבו נותרו רק אח ואבא, ומהצד של הסבתא נשארו רק האמא ואחותה. רוב המשפחה הושמדה. הם עצמם היו במחנת על אדמת יוון. "גדלנו על סיפורי השואה ועל מה שהן עברו והסיפורים חוזרים כל הזמן", אמר.

לדבריו, "זה אני כאן כקצין בצה"ל בה ניצחון של סבא וסבתא שלי, שהקימו משפחה לתפארת. זה ניצחון הרוח שלהם. אין ניצחון גדול מזה. יש בי גאווה והתרגשות רבה להיות חלק מהמשלחת הזאת".